

Informacja podsumowująca
wyniki oceny ryzyka nadużyć finansowych
w ramach RPO WK-P 2014-2020

marzec 2024 r.

Spis treści

Wprowadzenie	3
Zestawienie wyników oceny ryzyka nadużyć finansowych	6
Podsumowanie wyników i wnioski	15
Wykaz skrótów	16
Podstawa prawna	16

Wprowadzenie

Instytucja Zarządzająca Regionalnym Programem Operacyjnym Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020 jest zobowiązana, uwzględniając stwierdzone rodzaje ryzyka, wprowadzić skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania i wykrywania nadużyć finansowych¹.

W tym celu Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął Strategię zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020². Strategia jest skierowana przede wszystkim do wnioskodawców i beneficjentów, ale jest też dokumentem pomocniczym dla pracowników IZ oraz IP.

Zarząd powołał też Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020³. Skład Zespołu został wybrany zgodnie z zaleceniami zawartymi w Wytycznych KE, spośród pracowników IZ oraz IP odpowiedzialnych za wybór wnioskodawców, wdrażanie projektów, kontrole i płatności.

Na podstawie Wytycznych KE oraz Wytycznych dot. unikania konfliktu interesów Zespół regularnie przeprowadza ocenę ryzyka nadużyć finansowych w RPO WK-P 2014-2020. IZ oraz IP wykorzystują do oceny narzędzie zaproponowane przez Komisję Europejską, które pozwala przanalizować procesy najbardziej narażone na ryzyko nadużyć finansowych, czyli:

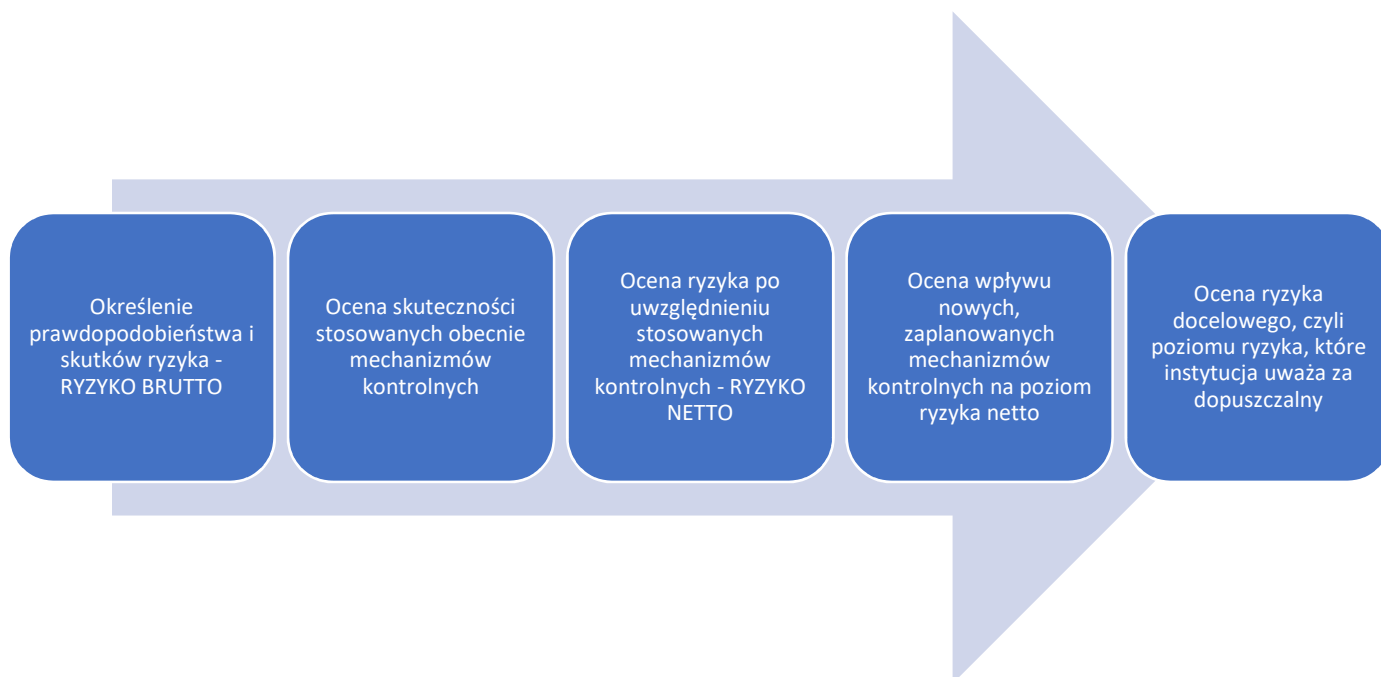
- wybór wnioskodawców – arkusz 1,
- realizację programu i weryfikację działań – arkusz 2,
- poświadczenia i płatności – arkusz 3,
- zamówienia publiczne udzielane przez instytucje – arkusz 4.

¹ Zgodnie z art. 72 lit. h, art. 125 ust. 4 lit. c rozporządzenia ogólnego.

² Strategia została przyjęta uchwałą Zarządu nr 44/1557/15 z 28.10.2015 r., a następnie zaktualizowana uchwałami: nr 14/425/16 z 6.04.2016 r., nr 37/1771/18 z 26.09.2018 r. oraz nr 12/410/22 z 28.03.2022 roku.

³ Zespół został powołany uchwałą Zarządu nr 25/919/16 z 22.06.2016 r., a jego skład był aktualizowany uchwałami: nr 37/1673/17 z 20.09.2017 r., nr 28/1394/18 z 18.07.2018 r., nr 28/1272/19 z 23.07.2019 r., nr 38/1561/20 z 23.09.2020 r., nr 4/130/22 z 1.02.2022 roku.

Ocena przebiega w podziale na pięć etapów:

Ocenę w zakresie własnych zadań przeprowadziły:

1. Instytucja zarządzająca:

- DW – Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza
- RLKS – Wydział Koordynacji RLKS
- WZ – Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno-Prawnego
- IC – Wydział Certyfikacji Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza

2. Instytucje pośredniczące we wdrażaniu RPO WK-P:

- IP WUP – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IP ZIT BTOF – Miasto Bydgoszcz reprezentujące Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego.

Zgodnie z regulaminem pracy Zespołu, przewodnicząca Zespołu – Iwona Jaszczuk, Naczelnik Wydziału Zarządzania Programami Regionalnymi – zaproponowała przeprowadzenie oceny ryzyka nadużyć finansowych w trybie zdalnym. Propozycja została zaakceptowana przez członków Zespołu.

31 stycznia 2024 r. do członków Zespołu przekazano arkusze oceny wraz z instrukcją ich wypełniania.

Po przeprowadzeniu przez właścicieli procesów oceny ryzyka nadużyć finansowych, wyniki zostały przesłane do Biura Zarządzania Systemem Wdrażania w Departamencie Zarządzania Funduszami Europejskimi dla Kujaw i Pomorza, odpowiedzialnego za obsługę Zespołu. Pracownik ww. biura sporządził projekt Informacji podsumowującej ocenę ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020, który przesłano członkom Zespołu do akceptacji.

Zespół przeanalizował uzyskane wyniki, dające całościowy obraz narażenia na ryzyko nadużyć finansowych systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020. Następnie drogą elektroniczną nastąpiła wymiana uwag i komentarzy oraz wypracowanie i akceptacja ostatecznej wersji informacji podsumowującej wyniki.

Zestawienie wyników oceny ryzyka nadużyć finansowych

W tabeli zostały przedstawione wartości brutto i netto ocenianych ryzyk, które są najistotniejsze ponieważ:

- ryzyko brutto – oznacza poziom ryzyka przed uwzględnieniem wpływu istniejących lub planowanych do wdrożenia mechanizmów kontrolnych;
- **ryzyko netto** – odnosi się do poziomu ryzyka po uwzględnieniu wpływu istniejących mechanizmów kontrolnych i ich skuteczności, **czyli sytuacja obecna**.

Wartość punktowa ryzyka :

wartość:	klasyfikacja:
	ryzyko nie dotyczy jednostki
1-3	dopuszczalne
4-6	znaczne
8-16	krytyczne

Arkusz 1 **Wybór wnioskodawców (WW)** wypełniły :

- DW – Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza
- IP WUP – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IP ZIT BTOF – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Miasto Bydgoszcz reprezentujące Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego
- RLKS – Wydział Koordynacji RLKS

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP		IP ZIT		RLKS	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
WW1	Konflikt interesów/ łapówka w komisji oceniającej	Członkowie komisji oceniającej świadomie wpływają na ocenę i wybór projektów, faworyzując niektórych wnioskodawców w sposób korzystny rozpatrując ich wniosek podczas dokonywania oceny lub wywierając nacisk na innych członków zespołu.	4	1	3	1	2	1		
WW2	Fałszywe deklaracje składane przez wnioskodawców	Wnioskodawcy składają nieprawdziwe deklaracje (w tym oświadczenia, zaświadczenia i inne dokumenty wymagane regulaminem konkursu),	4	1	2	1	3	1		

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP		IP ZIT		RLKS	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
		przez co wprowadzają komisję oceniającą w błąd, sugerując spełnienie kryteriów kwalifikowalności, tak, aby ich wniosek został wybrany.								
WW3	Podwójne finansowanie	Wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie dla tego samego projektu z kilku funduszy unijnych i/lub państw członkowskich bez zgłaszania tych wniosków.	2	1	2	1	3	1		
WW4	Konflikt interesów/ łapówka w radzie LGD	Członkowie rad LGD świadomie wpływają na ocenę i wybór projektów, faworyzując niektórych wnioskodawców, przyznając więcej punktów niż faktycznie powinni lub zaniżając oceny innych wnioskodawców biorących udział w konkursie							1	1

Arkusz 2 **Realizacja programu i weryfikacja działań** wypełniły:

- DW – Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza
- IP WUP – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
RiW1	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria	Członek personelu beneficjenta faworyzuje oferenta/ wykonawcę, ponieważ: - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów lub - przekazano łapówkę bądź nielegalne honorarium.	6	1	3	1
RiW2	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Beneficjent unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego oferenta przy udzielaniu lub utrzymaniu jego zamówienia poprzez: - dzielenie zamówień lub - nieuzasadnione udzielenie zamówienia jednemu oferentowi lub - niezorganizowanie procedury przetargowej lub - nieprawidłowe przedłużenie okresu obowiązywania zamówienia.	6	1	3	1
RiW3	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Beneficjent faworyzuje jednego z oferentów m.in. poprzez: - sfalszowanie specyfikacji istotnych warunków zamówienia - ujawnienie ważnych danych i informacji - manipulowanie ofertami.	6	1	3	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
RiW4	Zmowa przetargowa	W celu otrzymania zamówienia oferenci manipulują procedurą konkurencyjną zorganizowaną przez beneficjenta, wchodząc w znowę z innymi oferentami lub tworząc fikcyjnych oferentów: - zmowa przetargowa obejmująca składanie ofert przez wzajemnie powiązane przedsiębiorstwa lub - fikcyjny usługodawca.	6	1	2	1
RiW5	Nieuczciwe informowanie o cenach	Oferent manipuluje procedurą konkurencyjną nie podając w ofercie niektórych kosztów.	6	1	2	1
RiW6	Manipulowanie zestawieniami poniesionych wydatków	Wykonawca manipuluje zestawieniami poniesionych wydatków lub fakturami w celu zawyżenia lub powtórnego wykazania poniesionych kosztów. - wykonawca dubluje zestawienia poniesionych kosztów lub - fałszuje, zawyża lub powiela faktury.	6	1	3	1
RiW7	Niedostarczenie lub zastąpienie produktów	Wykonawca narusza warunki zamówienia, nie dostarczając uzgodnionych produktów lub wprowadzając w nich zmiany, bądź zastępując je produktami niższej jakości: - zastępowanie produktów lub - brak produktów lub niedostarczona zgodnie z umową o udzielenie dotacji usługa.	6	1	3	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
RiW8	Zmiana w obowiązującym kontrakcie	Beneficjent i wykonawca działają w znowie w celu zmiany istniejącego zamówienia, tak by zapisy umowy były korzystniejsze dla wykonawcy, w takim stopniu, że pierwotna decyzja o udzieleniu zamówienia przestaje obowiązywać.	6	1	3	1
RiW9	Zawyżanie kwalifikacji pracowników lub zakresu wykonywanych przez nich czynności	Beneficjent/ wykonawca świadomie zawyża kwalifikacje pracowników lub zakres wykonywanych przez nich czynności w celu deklarowania ich jako koszty kwalifikowalne: - niewystarczająco wykwalifikowani pracownicy lub - niezgodne z rzeczywistością opisy czynności wykonanych przez pracowników.	6	1	2	1
RiW10	Fałszywe koszty pracy	Beneficjent/ wykonawca w sposób umyślny fałszuje koszty pracy (za czynności nie wykonane lub wykonane niezgodnie z zamówieniem): - fałszywe koszty pracy - brak wynagrodzenia za nadgodziny - wykazane nieprawidłowe stawki pracy - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do nieistniejących osób - koszty pracowników wykazywane w odniesieniu do czynności wykonanych poza okresem realizacji zamówienia.	6	1	2	1

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis ryzyka	DW		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
RiW11	Koszty pracy są nieprawidłowo przydzielane do poszczególnych projektów	Beneficjent świadomie nieprawidłowo rozdziela koszty pracowników między projekty unijne i inne źródła finansowania.	6	1	2	1
RiW 12	Fałszywe, zawyżone lub powielone dokumenty.	Beneficjent świadomie ujmuje w rozliczeniu wydatki zawyżone lub wydatki na podstawie dokumentów fałszywych, błędnych bądź powielonych	3	2	3	1
RiW 13	Zaprzestanie realizacji projektu w związku z/ skutkujące nadużyciem finansowym	<ul style="list-style-type: none"> - Beneficjent nie realizuje projektu zgodnie z harmonogramem realizacji projektu. - Beneficjent nie rozlicza wydatków zgodnie z harmonogramem płatności. - Utrudniony/ niemożliwy kontakt z beneficjentem. - Brak siedziby beneficjenta pod adresem wskazanym w dokumentacji. - Wsparcie w projekcie nie jest udzielane zgodnie z harmonogramem wsparcia. - W przypadku rozwiązania umowy o dofinansowanie, beneficjent nie przedkłada do rozliczenia otrzymanych transz dofinansowania i nie dokonuje zwrotu niewykorzystanych środków. 	8	2	3	1

Arkusz 3 **Poświadczenia i płatności** wypełniły:

- DW – Departament Wdrażania Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza
- IP WUP – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IC – Wydział Certyfikacji Funduszy Europejskich dla Kujaw i Pomorza

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis Ryzyka	DW		IP WUP		IC	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
PIp1	Niekompletny/ nieodpowiedni proces weryfikacji wydatków	Weryfikacja wydatków może nie gwarantować, w zadowalającym stopniu, wykrycia nadużycia, co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IZ/IP.	6	1	3	1		
PIp2	Niekompletny/ nieodpowiedni proces certyfikacji wydatków	Proces certyfikacji wydatków może nie gwarantować, w zadowalającym stopniu, wykrycia nadużycia, co wynika z braku niezbędnych umiejętności lub zasobów w obrębie IC.					2	1
PIp3	Konflikt interesów w IZ/IP	Członków instytucji może dotyczyć konflikt interesów, który niewłaściwie wpływa na zatwierdzanie płatności.	6	1	3	1		
PIp4	Konflikt interesów w IC	Wydatki mogą być certyfikowane przez IC, która ma powiązania z beneficjentem.					3	1

Arkusz 4 **Zamówienia publiczne udzielane przez instytucje** wypełniły:

- WZ – Wydział Zamówień Publicznych i Partnerstwa Publiczno-Prawnego
- IP WUP – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Wojewódzki Urząd Pracy w Toruniu
- IP ZIT BTOF – Instytucja pośrednicząca we wdrażaniu RPO WK-P – Miasto Bydgoszcz reprezentujące Zintegrowane Inwestycje Terytorialne dla Bydgosko-Toruńskiego Obszaru Funkcjonalnego

Nr referencyjny ryzyka	Ryzyko	Opis Ryzyka	WZ		IP WUP	
			Ryzyko brutto	Ryzyko netto	Ryzyko brutto	Ryzyko netto
ZP1	Unikanie wymaganej procedury konkurencyjnej	Pracownik instytucji unika wymaganej procedury konkurencyjnej, faworyzując konkretnego oferenta/ wykonawcę.	4	2	3	1
ZP2	Manipulowanie przebiegiem procedury konkurencyjnej	Pracownik instytucji faworyzuje oferenta w ramach procedury konkurencyjnej.	4	2	3	1
ZP3	Ukryty konflikt interesów lub łapówki i nielegalne honoraria	Pracownik instytucji faworyzuje oferenta/ wykonawcę ponieważ: - wystąpił niezgłoszony konflikt interesów lub - wręczona została łapówka lub nielegalne honorarium.	4	2	3	1

Podsumowanie wyników i wnioski

Przeprowadzona ocena ryzyka nadużyć finansowych w ramach RPO WK-P 2014-2020 nie wykazała obszarów narażonych w stopniu krytycznym na wystąpienie nadużyć finansowych (brak ryzyk netto o wartości powyżej 2).

Zespół stwierdził sprawność systemu zarządzania i kontroli RPO WK-P 2014-2020. Potwierdzono, że system jest prawidłowo i optymalnie zabezpieczony przed ryzykiem wystąpienia nadużyć finansowych i nie wymaga podejmowania szczególnych działań naprawczych.

Kolejna ocena ryzyka nadużyć finansowych zostanie przeprowadzona do końca marca 2025 r. lub doraźnie, jeśli wystąpią nadzwyczajne okoliczności.

Wykaz skrótów

- IZ – Instytucja Zarządzająca RPO WK-P 2014-2020
- IP – instytucje pośredniczące we wdrażaniu RPO WK-P 2014-2020
- RPO WK-P 2014-2020 – Regionalny Program Operacyjny Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- Strategia zwalczania nadużyć – Strategia zwalczania nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- Zespół – Zespół ds. samooceny ryzyka nadużyć finansowych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2014-2020
- Zarząd – Zarząd Województwa Kujawsko-Pomorskiego

Podstawa prawna

- rozporządzenie ogólne – rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013 r., str. 320-469 z późn. zm.)
- Wytyczne KE – Wytyczne dla państw członkowskich i instytucji wdrażających programy – Ocena ryzyka nadużyć finansowych oraz skuteczne i proporcjonalne środki zwalczania nadużyć finansowych, (EGESIF_14-0021-00) z 16 czerwca 2014 r.
- Wytyczne dot. unikania konfliktu interesów – Wytyczne dotyczące unikania konfliktu interesów i zarządzania takimi konfliktami na podstawie rozporządzenia finansowego (2021/C 121/01 z 9 kwietnia 2021 r.)